

CÍRKEV TĚHOTNÁ BOHEM

Kázání ze soboty 14.12.2024 – br. Radomír Jonczy

Marie, matka Pána Ježíše. My, protestanté ji „nemáme moc rádi“. Leckterá biblická postava nám slouží jako vzor víry, ale o Marii raději mlčíme. Svým způsobem se to dá pochopit. V průběhu křesťanských dějin se jí dostalo takové slávy, že zastínila samotného Spasitele. No a extrémny plodí extrémny, a tak jsme ji z církve málem vyloučili. Myslím si však, že bychom ji právě proto měli znovu hledat a nacházet. Řekl bych, že Vánoce jsou proto, jako stvořené. Rozhodl jsem se proto, že vás dnes k takovému hledání pozvu.

Maria – první evangelistka

Všimli jste si během úvodního biblického čtení, že se Maria vlastně stala prvním evangelistou na světě? Lukáš v první kapitole svého evangelia píše o tom, že se jednoho dne vydala na cestu do hor, do města, které patřilo židům z pokolení Judova. Šla do něj, protože tam bydlela její sestřenice Alžběta s manželem, knězem Zachariášem. Četli jsme, že spěchala, protože jako mladička dívka doslova hořela touhou sdílet se svojí starší sestřenicí podivnou zprávu o setkání s nadpřirozenou bytostí, s andělem, který ji informoval o tom, že bez toho, aniž by se vyspala s mužem, otěhotní a porodí miminko, a že to nebude jen tak obyčejné miminko, ale všemi očekávaný Mesiáš, který přijde zachránit Izrael a stane se jeho vytouženým davidovským králem.

Znalec Starého zákona pravděpodobně pochopí, proč tady Lukáš neopomene zdůraznit, že město, do kterého Marie spěchala, bylo v horách. Starozákonní prorok Izajáš totiž ve své knize, několik set let předem napsal: „Jak krásné jsou nohy toho, který hlásá radostnou zprávu, zvěstuje mír, přináší štěstí, zvěstuje záchranu, říká Sionu: „Tvůj Bůh vládne.“ (Iz 52,7)

No a několik desítek let po této události ten stejný výrok použil apoštol Pavel při psaní dopisu Římanům. Aplikoval jej na všechny evangelisty, kteří pochopili, že víra je ze slyšení, a proto se vydali na cestu, aby svým bližním zvěstovali evangelium, radostnou zprávu o tom, že Mesiáš Ježíš Kristus na konci dějin opět přijde, aby zachránil tento svět před jistou zkázou. Napsal tam tenkrát: „Jak krásné jsou nohy těch, kteří zvěstují pokoj, dobré věci.“ (Řím 15,10)

Evangelisté jsou prostě lidé, kteří se přihlásili do soutěže o nejkrásnější lidskou nohu, přičemž v prvním ročníku této soutěže zvítězila Marie a v dalších ročnících může zvítězit každý, kdo se Marií nechá inspirovat. Pojďme tedy dnes přemýšlet nad tím, co bylo příčinou Mariina úspěchu.

Maria – milostí zahrnutá

Postřehli jste, co bylo to první a nejdůležitější? V textu jsme četli, že jí anděl řekl: „Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou.“ To, že se její nohy staly nejkrásnějšími nohami na světě na světě, bylo dáno tím, že jí Hospodin zahrnul svou milostí. Všimněte si, že to anděl při svém zvěstování zdůraznil raději dvakrát:

„Milá Marie. Jsi sice čisté, věřící, poslušné a skromné děvče, ale s tvým vyvolením to nemá nic společného. To, že si Hospodin vyvolil zrovna tvé nohy, byla „sola gratia“. „Jen na

základě Boží milosti tě budou velebit všechna další pokolení země.“

Úspěšným evangelistou se i dnes může stát každý, koho si k tomu ve své svrchovanosti vybere sám předseda komise, který ten není vázán žádnými kritérii. Ano přátelé. Na své charisma, znalosti a nadšení můžeme rovnou zapomenout. Nic z toho Maria neměla.

Maria – Duchem zastíněná

Maria se stala úspěšným evangelistou také proto, že ji zastínila moc nejvyššího. Anděl jí při svém zvěstování řekl: „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní.“

„To, že se, milá Marie, staneš prvním úspěšným evangelistou na světě, a že budeš mocí světa nabídnout Spasitele, se stane jen a jen díky tomu, že na tebe sestoupí Duch svatý, kterého osobně poznáš, se kterým bytostně splyneš, a to tak dalece, že evangeliem doslova otěhotníš, že evangelium porodíš, že jej ztělesníš a zviditelníš.“

Úspěšným evangelistou se může stát jen ten, koho zastíní moc Ducha svatého. To jeho mocí se z bezvýznamných lidí, z bezvýznamného Nazaretu, stávají významní Boží služebníci. Boží síla se jednoduše zjevuje v lidské slabosti, protože u Boha není nic nemožného.

Maria – inspirována Slovem ke zvěstování Slovu

Maria se stala úspěšným evangelistou také proto, že k tomu byla inspirována Božím Slovem. Na Gabrielovo pověření zareagovala slovy: „Hle, služebnice Páně, staň se mi podle tvého slova.“ Božím slovem se nechala zaujmout, inspirovat, a uschnout tak, že jej musela poslat dál.

A Boží slovo Marii inspirovalo k činům. To pod jeho vlivem se neprodleně vydala na cestu do hor, to pod jeho vlivem se pohnulo dítě v lůně těhotné Alžběty, to pod jeho vlivem byla Alžběta naplněna Božím Duchem, a byla schopna prorokovat.

Úspěšným evangelistou se může stát jen ten, kdo je ochoten slyšet Boží slovo, nechat se jím inspirovat a zvěstovat jej dál těm, které potkává.

Maria – žena víry

Maria se stala úspěšným evangelistou také proto, že uvěřila. Ne náhodou o ní Alžběta prohlásila ta známá slova „Blahoslavená, která uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána.“

Uvěřila ve smyslu řeckého „pistis“, tedy důvěra. Nejen, že uvěřila v pravdivost proroctví, tedy tomu, že se skutečně naplní, ale ona uvěřila, začala důvěřovat tomu, kdo jí tato proroctví prostřednictvím anděla zvěstoval. To k Hospodínu získala vztah důvěry. To důvěra v Boha z ní udělala Boží služebnici. Četl jsem někde, že „když Pán Bůh hledal, kudy k Marii vejít, našel její otevřené srdce.“

Pána Boha možná ani tak nezajímá, jak jsme zbožní, mravní, charismatičtí a vzdělaní, zda známe, či neznáme proroctví, ale zcela určitě je pro něj důležité, jestli jsme otevření jeho lásce.

Maria – příbytek Boží uprostřed lidí

Maria se úspěšným evangelistou stala proto, že světu porodila Boha. Možná jste si všimli, že Alžběta na pozdrav Marie zareagovala zvoláním: „Eugetos!“ (Požehnaný!) „Požehnaný plod života tvého.“ Zde nutno zdůraznit, že řecké slovo „Eugetos“ používali Židé,

když hovořili o Bohu. Samotné Boží jméno se totiž z úcty k Hospodinu neodvažovali ani vyslovit. No a o Marii tady Alžběta konstatuje, že světu porodí „Požehnaného“, tedy Boha v lidském těle.

O tom, že v Marii Alžběta identifikovala tu, která světu přináší vtěleného Boha, svědčí i zvláštní otázka, kterou Marii při jejím příchodu položila: „Jak to, že ke mně přichází matka mého Pána, tedy Pána s velkým P, Kyria, božského, požehnaného Pána?“ Maria prožila úžasný zážitek. Stala se příbytkem samotného Boha a Alžběta to na ní ihned poznala.

Křesťanský básník Angelus Silesius v jedné ze svých básní napsal: „Musíš být Marií a zrodit v sobě lidem Boha.“

Večeře Páně – cesta k těhotenství s Bohem

Můžeme i my dnes prožít něco podobného? „Jak se to může stát?“ „Jak můžeme otěhotnět samotným Bohem? Jak se Bůh může stát mou součástí?“ Anděl na tuto otázku odpovídá: „Sestoupí na tebe Duch svatý“ a Ježíš upřesní: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“ (Jan 6,56)

Za týden proběhne v tomto sále slavnost Večeře Páně. V chlebu a vínu může každý, kdo je tomu otevřený, stejně jako kdysi Marie, do sebe přijmout Ježíše. Spolu s apoštolem Pavlem pak může volat: „Živ už jsem ne já, ale živ je ve mně Kristus.“

Luther ne náhodou polemizoval s katolickými teology o tom, že při eucharistii nedochází k transsubstanciaci, tedy k fyzické proměně chleba a vína v Ježíšovo tělo. Nesouhlasil s tím, že by Ježíš měl být při každé eucharistické slavnosti znovu fyzicky obětován. Stejně tak však nesouhlasil s Kalvínem, podle kterého chleba a víno Večeře Páně byly jen pouhými symboly.

Jsem přesvědčen o tom, že při obřadu Večeře Páně v Duchu svatém prostřednictvím chleba a vína Bůh vstupuje do každého člověka, který po něm touží a chce jej přinášet světu.

Církev těhotná Bohem

Tenhle svět se poslední dobou stává stále více „bez Božným“. Jakoby víra v Boha a křesťanství už byly na ústupu. Sice se utěšujeme tím, že jsou lidé kolem nás spirituální, ale bez Boha je spiritualita jen zoufalým tápáním bez cíle.

Všichni to cítíme. Proto tak křečovitě hledáme způsoby, jak Boha lidem přiblížit. Dohadujeme se, zda je lepší veřejná, nebo stolečková evangelizace, worshipy, nebo gospels, klasické, nebo alternativní bohoslužby, a přitom si troufám tvrdit, že by vše mohlo být vyřešeno jednoduše tím, že by církev otěhotněla Bohem.

Modlím se proto, abychom na prahu Vánoc spolu s Marií dokázali Bohu říct své ANO. Modlím se, aby nás, stejně jako kdysi Marii, Duch svatý zastínil svou mocí. Modlím se, abychom stejně jako kdysi Marie dokázali slyšet a zvěstovat Boží slovo. Modlím se, abychom stejně jako kdysi ona Bohem otěhotněli a mohli tak tak do našeho neklidného světa přinášet Boží pokoj.

Amen